

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру

Силабус курсу
«ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ҐРУНТОВО-ЗЕМЕЛЬНИМИ
РЕСУРСАМИ»

Обсяг:	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Семестр, рік	семестр 1, рік навчання - 2
Дні, час, місце:	згідно з розкладом
Викладач:	Тригуб Валентина Іванівна; кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру
Контактний тел.	+38 (067) 936-2321
E-mail:	grunt.ggf@onu.edu.ua
Робоче місце	Одеса, пров. Шампанський, 2 геолого-географічний факультет, кафедра географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру (каб. 63, 64)
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри Онлайн-консультації: телефон, ZOOM.

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом.

Інші види комунікації: група в Telegram, консультації за розкладом

e-mail: grunt.ggf@onu.edu.ua

телефон: +38 (067) 936-2321

соціальні мережі: Telegram

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни – є вивчення основних засобів здійснення охорони земель, що є одним із головних завдань сучасної державної політики у сфері землекористування; теоретичних положень нормативної бази України щодо відносин, які складаються у сфері управління земельними ресурсами, власності на природні ресурси, їх використання та охорони як складової навколишнього середовища; збереження, примноження і відтворення ґрунтово-земельних ресурсів в умовах сучасного управління та використання.

Пререквізити навчальної дисципліни. Лекційний курс та практично-семінарські заняття з курсу "Правове забезпечення управління ґрунтово-земельними ресурсами" викладається після засвоєння студентами наступних дисциплін: «Ґрунтово-земельні ресурси і стале землекористування», «Природоохоронне право і оцінка впливу на довкілля», «Проблеми регіонального розвитку», «Актуальні проблеми ґрунтознавства і земельного кадастру», «Урбосередовище і ґрунти міст», «Здоров'я ґрунту та охорона ґрунтових ресурсів», «Агроекологія і екологія ґрунтів».

Постреквізити навчальної дисципліни.

Зазначена дисципліна є узагальнюючою з акцентом на правові аспекти використання ґрунтово-земельних ресурсів України та є необхідною при підготовці до Державної атестації та майбутньої професійної діяльності.

Мета курсу – полягає у ознайомленні студентів із значенням земельних ресурсів у житті людини та їхнім місцем у структурі природно-ресурсного потенціалу України, вивчення класифікаційних одиниць земельного фонду та їхніх діагностичних ознак, структури земельних ресурсів України, особливостей функціонування ринку землі; вивченні основних принципів і механізмів управління земельними ресурсами; ознайомленні із основними законодавчими та нормативними документами, які регламентують управління земельними ресурсами, їх окремими категоріями; систематизації отриманих знань щодо регулювання та управління земельних відносин в Україні з метою їх використання у практичній діяльності.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- набуття теоретичних знань щодо значення земельних ресурсів у житті людини та функціонуванні біосфери;
- вивчення класифікаційних одиниць земельного фонду та їхніх діагностичних ознак;
- ознайомлення із структурою земельного фонду та його географією;
- набуття знань щодо правового регулювання і управління земель різного цільового призначення;
- вивчення теоретичних і правових засад ринку землі в Україні;
- вивчення основних принципів і функцій управління земельними ресурсами;
- ознайомлення із законодавчими і нормативними документами, які регламентують управління земельними ресурсами України;
- визначення шляхів мінімізації деградаційних процесів та заходів щодо охорони і збереження земель.
- формування вмінь і навичок самостійного пошуку необхідних нормативно-правових актів та правильного їх використання під час вирішення ситуаційних завдань.

Очікувані результати.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати:**

- значення земельних ресурсів у житті людини та функціонуванні біосфери;
- рівень освоєності та сучасну динаміку земельних ресурсів;
- потенціал земельних ресурсів та їхнє використання в Україні та світі;
- основні принципи правового регулювання і управління земельними відносинами в Україні;
- специфіку права власності на ґрунтово-земельні ресурси;
- зміст екологічних прав та обов'язків фізичних та юридичних осіб, територіальних громад і держави щодо використання та управління ґрунтово-земельними ресурсами;
- законодавчу базу, що регламентує питання охорони і раціонального використання земель;
- особливості правового режиму окремих категорій земель;
- види юридичної відповідальності за порушення норм земельного кодексу та інших законодавств, які регулюють ґрунтово-земельні відносини;

вміти:

- вільно володіти понятійним апаратом;
- збирати, узагальнювати та аналізувати відомості про сучасний стан використання і управління ґрунтово-земельними ресурсами;
- надавати загальну характеристику правових відносин, що виникають під час використання та управління ґрунтово-земельних ресурсів;
- визначати способи реалізації суб'єктивних екологічних прав та юридичних обов'язків у сфері використання і управління ґрунтово-земельними ресурсами;
- аналізувати і тлумачити чинне законодавство;
- застосовувати земельно-правові норми до конкретних фактичних обставин.

ОПИС КУРСУ

Методи і форми навчання:

Курс складається з лекцій (20 год.) та практичних занять (10 год.), організації самостійної роботи студентів (60 год.).

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета здобувачами освіти. Під час викладання дисципліни використовуються наступні методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація презентацій); практичні (практичні роботи); самостійна робота (робота з навчальними посібниками, нормативно-правовими документвами під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Зміст навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 1. Грунтово-земельні ресурси України, їхня структура та використання. Управління земельними ресурсами.

Тема 1. Місце і роль земельних ресурсів у суспільному виробництві та функціонуванні біосфери. Сучасні проблеми охорони та збереження земельних ресурсів України.

Тема 2. Історичні аспекти розвитку системи управління земельними ресурсами.

Тема 3. Правові аспекти управління земельними ресурсами.

Тема 4. Право власності на землю. Право землекористування та його основні види. Набуття та припинення прав на землю.

Тема 5. Функції управління у галузі використання та охорони земель.

Змістовий модуль 2. Управління землями різного цільового призначення. Юридична відповідальність за земельні правопорушення.

Тема 6. Землі сільськогосподарського призначення та їх правовий режим. Управління земельними ресурсами в умовах ринкової економіки.

Тема 7. Управління землями природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення.

Тема 8. Управління землями оздоровчого та рекреаційного призначення.

Тема 9. Управління землями з особливим режимом використання.

Тема 10. Юридична відповідальність за земельні правопорушення.

Перелік основної рекомендованої літератури

1. Аграрне та земельне право України: сучасна парадигма і перспективи розвитку: колективна монографія / за ред. д.ю.н., проф. А. П. Гетьмана та д.ю.н., проф. Т. В. Курман. Харків: Юрайт, 2022. 576 с.

2. Актуальні проблеми правового регулювання аграрних, земельних, екологічних та природоресурсних відносин в Україні: колективна моногр./ відп. ред. Т.Є. Харитонова, І.І. Каракаш. Одеса: Видавничий дім «Гельветика» 2018. 721 с.

3. Глушенкова І.С., Анопрієнко Т.В., Кошкалда І.В., Трегуб О.М. Управління земельними ресурсами : конспект лекцій (для магістрів спеціальності 193 – Геодезія та землеустрій). Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 85 с.

4. Каракаш І.І. Право власності на природні об'єкти та їх ресурси: монографія. Одеса: Юрид. літ., 2017. 436 с.

5. Костяшкін І.О. Правове забезпечення соціальної функції права власності на землю в Україні: монографія. Хмельницький: Вид-во Хмельн. ун-ту упр. та права, 2016. 429 с.

6. Кулинич П.Ф. Земельна реформа в Україні: правові проблеми: моногр. Київ. Норма права. 2021. 308 с.

7. Хомінець С.В. Правове забезпечення підвищення родючості ґрунтів: монографія. Харків: Фінарт, 2015. 169 с.

8. Шарий Г.І., Тимошевський В.В., Міщенко Р.А., Юрко І.А. Управління земельними ресурсами: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2019. 172 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання практичних робіт та виконання індивідуальних завдань

Форми і методи підсумкового контролю: підсумковий контроль – залік.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Рівень знань студента з кожного модуля оцінюється за 100 – бальною шкалою. Наведена таблиця визначає питому вагу оцінки з кожного модуля у загальній оцінці по дисципліні.

Поточний контроль										Контрольна роботи за змістовим модулем 1-2*	Сума балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	20	100
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8		

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів

*Контрольна робота за змістовим модулем здійснюється у формі письмових тестових завдань після завершення вивчення всього навчального матеріалу (змістовних модулів 1-2). Тестові письмові завдання для модульної контрольної роботи складаються з 20 тестових завдань і відповідають змісту навчального матеріалу навчального курсу. За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання студент отримує 1 бал.

Самостійна робота студентів.

Включає роботу з друкованими джерелами (підручниками, навчальними посібниками, нормативними документами), самостійне вивчення питань згідно програмі. Потребує від здобувачів вищої освіти самостійного вивчення, закріплення й поглиблення раніше здобутих і нових знань. Здобувачі вищої освіти повинні опрацювати теми, що заплановані для самостійної роботи:

Контроль СР відбувається у вигляді тестів, контрольних робіт, переліку обов'язкових ситуаційних завдань. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення, включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання, які вимагають від студента систематичної самостійної роботи.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: У разі відсутності на контрольному заході, його можна перездати у час планової консультації. Перелік питань до підсумкового контролю міститься у робочій програмі дисципліни, яка розміщена на сайті факультету та у Google Class

Політика щодо академічної доброчесності:

Здобувач вищої освіти та лектор повинні дотримуватися академічної доброчесності згідно Кодексу академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова
<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятним у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або

технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо).

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: зниження результатів оцінювання поточного та підсумкового контролю; повторне проходження оцінювання; призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо).

Політика щодо відвідування: відвідування лекцій – вільне, практичних занять – обов'язкове; запізнення не бажані. Бали за відвідування занять не нараховуються. Поважною причиною відсутності на заняттях вважається хвороба, що підтверджується довідкою від лікаря (лікарняним листом).

Мобільні пристрої: допускається використання смартфона, планшета або іншого пристрою з доступом до інтернет-мережі під час лекції або практичного заняття у випадках роботи з інформаційними джерелами та їх обговоренням (визначається лектором).

Поведінка в аудиторії: ділова та одночасно творчо-емоційна атмосфера на лекціях та практичних заняттях, під час контрольних заходів – зосереджена, без розмов та відволікань.